

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО - ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи студентів з
дисципліни «Методологія наукового дослідження»

для студентів денної форми навчання
підготовки магістрів спеціальностей:

051 «Економіка»,

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Харків ХНАДУ
2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО - ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи студентів з
дисципліни «Методологія наукового дослідження»

для студентів денної форми навчання
підготовки магістрів спеціальностей:

051 «Економіка»,

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Методичною радою університету

протокол № __ від «__» __20__ р

Харків ХНАДУ
2018

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет

До видавництва й у світ дозволяю
Проректор

І.П.Гладкий

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи студентів з
дисципліни «Методологія наукового дослідження»
для студентів денної форми навчання
підготовки магістрів спеціальностей:
051 «Економіка»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Всі цитати, цифровий, фактичний
матеріал і бібліографічні відомості
перевірені, написання сторінок
відповідає стандартам

Затверджено
Методичною радою
університету
протокол від

Укладачі:

Бабайлов В.К.

Відповідальний за випуск:

Дмитрієв І.А.

Харків 2018

Укладач: Бабайлов В.К.

Кафедра економіки підприємства

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	8
Тема 1. Вибір теми дослідження (визначення проблеми та актуальності її вирішення).....	8
Тема 2. Формулювання мети та завдань дипломного дослідження..	8
Тема 3. Визначення об'єкту та предмету дипломного дослідження	9
Тема 4. Визначення методик дипломного дослідження.....	9
Тема5. Визначення принципів дипломного дослідження	10
Тема 6. Визначення законів дипломного дослідження	10
Тема 7. Формулювання гіпотези у дипломному дослідженні.....	11
Тема 8. Написання Змісту пояснювальної записки до дипломної роботи.....	11
Тема 9. Написання Вступу пояснювальної записки до дипломної роботи.....	12
Тема 10. Написання Заключення пояснювальної записки до дипломної роботи.....	12
ЗАКЛЮЧЕННЯ.....	14
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	14

ВСТУП

Практика виконання студентами практичних завдань свідчить про існування в цьому певних недоліків і труднощів.

Наявність потреби їх усунення і підвищення якості результатів практичних занять визначила необхідність в розробці відповідних допоміжних навчальних засобів у формі методичних вказівок щодо виконання практичних завдань.

Метою даних методичних вказівок є надання допомоги студентам в вирішенні найможливіше більшої кількості різних проблем виконання практичних завдань.

Для досягнення цієї мети в методичних вказівках надається:

- подрібній перелік усіх практичних занять з дисципліни «Методологія наукового дослідження», щоб студент заздалегідь мав можливість ознайомитись та підготуватись до вирішення відповідних практичних завдань;

- для кожного заняття розроблені мета й подрібни завдання щодо її досягнення;

- сформульовані конкретні засоби по вирішенню завдань кожної теми занять;

Практичні завдання розроблені з урахуванням Програми й Робочої програми з дисципліни «Методологія наукового дослідження», останніх розробок у сучасній науковій літературі й нормативних документів [1,2], особливостей підготовки студентів денної форми навчання підготовки магістрів спеціальностей: 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практичні заняття є важливіша форма денної форми навчання студентів.

Вони надають можливість засвоєння, закріплення та поглиблення лекційного матеріалу. Крім того, вони розвивають здатність до самостійного вирішення практичних питань.

Практичні заняття проводяться під керівництвом викладача. При цьому студенту надаються максимальні можливості для творчого характеру розв'язання всіх можливих проблем, які виникають у процесі практичного заняття.

2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Вибір теми дослідження

Мета - Провести дослідження що до вибору теми дослідження.

Завдання:

1.Скласти перелік найбільш актуальних проблем сучасної економічної теорії і практики.

2. Провести їх аналіз, оцінку та порівняння.

3.Зформулювати назву теми дипломного дослідження кожним студентом особисто, виходячи з особистих досвіду й поглядів на економічне становище країни й світу узагалі.

4. Визначити проблему обраної теми дипломного дослідження.

5. Довести актуальність обраної теми.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- методичні вказівки до виконання практичних завдань з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1,2].

Тема 2. Формулювання мети та завдань дипломного дослідження

Мета – Сформулювати ціль та завдання дипломного дослідження відповідно обраної теми.

Завдання:

1.Провести аналіз особистих можливостей щодо вирішення проблеми дипломної роботи.

2. Провести їх аналіз, оцінку та порівняння.

3.Сформулювати реально можливу ціль щодо обраної дипломної роботи кожним студентом особисто.

4. Визначити послідовність кроків з досягнення сформульованої цілі.

5. Сформулювати конкретні завдання з досягнення цілі.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- методичні вказівки до виконання практичних завдань з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1,2].

Тема 3. Визначення об'єкту та предмету дипломного дослідження

Мета – Визначити об'єкт та предмет дипломного дослідження

Завдання:

1. Визначити важливіші аспекти об'єкту та предмету.
2. Встановити їх зв'язок.
3. Визначити об'єкт дипломного дослідження.
4. Визначити предмет дипломного дослідження.
5. Встановити їх зв'язок з темою и проблемою дипломного дослідження.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [3,4].

Тема 4. Визначення методик дипломного дослідження

Мета – Визначити методики дипломного дослідження

Завдання: 1. Визначити важливіші аспекти методу і методик.

2. Встановити зв'язок метода, методики, методології.

3. Встановити зв'язок методик і об'єкта та предмета наукового дослідження.

4. Визначити філософськи і загальнонаукові методики обраного дипломного дослідження.

5. Надати перелік та коротку характеристику найбільш розповсюджених економічних методик.

6. Визначити конкретно наукові методики обраної теми дипломного дослідження.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1,2,5,6].

Тема 5. Визначення принципів дипломного дослідження

Мета – Визначити принципи дипломного дослідження

Завдання:

1. Визначити важливіші аспекти принципу.

2. Встановити зв'язок принципів та методик.

3. Встановити зв'язок принципів і об'єкта та предмета наукового дослідження.

4. Визначити філософськи та загально наукові принципи обраного дипломного дослідження.

5. Надати перелік та коротку характеристику найбільш розповсюджених економічних принципів.

6. Визначити конкретно наукові принципи обраної теми дипломного дослідження.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [7].

Тема 6. Визначення законів дипломного дослідження

Мета – Визначити закони дипломного дослідження

Завдання:

1. Визначити важливіші аспекти закону.
2. Встановити зв'язок законів і принципів.
3. Визначити філософськи та загально наукові закони обраного дипломного дослідження.
4. Надати перелік та коротку характеристику найбільш розповсюджених економічних законів.
5. Визначити конкретно наукові закони обраної теми дипломного дослідження.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [8].

Тема 7. Формулювання гіпотези у дипломному дослідженні

Мета – Сформулювати робочу гіпотезу дипломного дослідження

Завдання:

1. Визначити важливіші аспекти гіпотези.
2. Встановити роль та місце гіпотези у економічному дипломному дослідженні.
3. Встановити роль принципів і законів щодо доведення висунутої робочої гіпотези у економічному дипломному дослідженні.
4. Сформулювати робочу гіпотезу обраної теми дипломного дослідження.

Засоби:

- методика 2С70;

- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [9].

Тема 8. Написання Змісту пояснювальної записки до дипломної роботи

Мета – Засвоєння основних вимог щодо Змісту пояснювальної записки до дипломної роботи.

Завдання:

1. Визначити основні вимоги щодо структури Змісту.
2. Засвоїти вимоги до Змісту щодо встановлених стандартів і нормативних документів.
3. Встановити зв'язок теми дипломної роботи і структури Змісту.
4. Зробити першу редакцію Змісту пояснювальної записки до обраної теми дипломної роботи.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1].

Тема 9. Написання Вступу пояснювальної записки до дипломної роботи

Мета – Засвоєння основних вимог щодо Вступу пояснювальної записки до дипломної роботи.

Завдання:

1. Визначити роль та місце Вступу у дипломному дослідженні.
2. Засвоїти основні вимоги щодо стилю Вступу.
3. Визначити основні вимоги щодо структури Вступу.
4. Встановити зв'язок Вступу, Головної частини й Заключення пояснювальної записки до дипломної роботи.

5. Зробити першу редакцію Вступу пояснювальної записки до обраної теми дипломної роботи.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1].

Тема 10. Написання Заключення пояснювальної записки до дипломної роботи

Мета – Засвоєння основних вимог щодо Заключення пояснювальної записки до дипломної роботи.

Завдання:

1. Визначити роль та місце Заключення у дипломному дослідженні.
2. Засвоїти основні вимоги щодо стилю Заключення.
3. Визначити основні вимоги щодо структури Заключення .
4. Зробити першу редакцію Заключення пояснювальної записки до обраної теми дипломної роботи.

Засоби:

- методика 2С70;
- ділове спілкування з викладачем;
- конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукового дослідження»;
- наукова література [1].

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Розроблені методичні вказівки та їх виконання студентами буде сприяти підвищенню якості результатів практичних занять й поглибленню засвоєння основних аспектів економічного наукового дослідження.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методические указания по выполнению дипломных работ (для студентов специальности 7.050107 – Экономика предприятия) / Составители: А.В. Гриньов, В.К. Бабайлов, В.Г. Посипай. - Харьков: РИО ХНАДУ, 2004. - 95с.
2. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. та ін. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента. Навчальний посібник.- К.:ВД «Професіонал», 2006.- 208 с.
3. Бабайлов В.К. О предмете экономической науки // Бизнес-Информ. – 2000. - №6. – с.23.
4. Бабайлов В.К. Предмет и объект экономической науки,- к проблеме дефиниции //Научный информационный журнал «БИЗНЕС-ИНФОРМ». – 2008. - № 4. – С.
5. Бабайлов В.К. Формирование научного понятия на основе методики «2С70» // Бизнес-Информ. - 2005. - №9-10. – с.112.
6. Бабайлов В.К., Пахомова Л.Н. Взаимосвязь метода экономической науки и методики экономического исследования //Научный информационный журнал «БИЗНЕС-ИНФОРМ». – 2008. - №9 . – С.82.
7. Бабайлов В.К. О принципах экономической науки // Бизнес-Информ. – 2005. – № 7-8. – С.106.
8. Бабайлов В.К. Теория метода. Монография. – Харьков, ХНАДУ, 2011. – 232 с. Русск. яз.
9. Бабайлов В.К., Лебедева Л.В., Журавка Е.Н. К проблеме дефиниции гипотезы //Научный информационный журнал «БИЗНЕС-ИНФОРМ». – 2009. - №1 . – С.146.
10. Бабайлов, В.К. Эволюция парадигм экономики / В. Бабайлов // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №2(7), том 1 - 2014. – Харків: ХНАДУ, 2014 – С. 5-8.
11. Бабайлов, В.К. Предпринимательство: концепция новой парадигмы / В. Бабайлов // Проблеми і перспективи розвитку

підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №1(4)-2013. – Харків: ХНАДУ, 2013 – С. 9 – 13.

12.Бабайлов, В.К. Методология высшего образования: на пути к новой парадигме / В. Бабайлов, О. Васильковская // Новый коллегіум. – 2013. – № 1. – С. 3 – 7.

13.Бабайлов, В.К. Новая парадигма экономики / В. Бабайлов // Новый коллегіум. – 2015. – № 1. – С.53-57.

14.Бабайлов, В.К. Организация модели разработки парадигм экономики / В. Бабайлов // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №3(10), том 2 - 2015. – Харків: ХНАДУ, 2015 – С. 5-9.

15.Бабайлов, В.К. Обзор литературных источников как метод эксперимента / В. Бабайлов, А. Баленко, А. Хмелевская // Бизнес-Информ. – 2006. №3. – С.103-104.

16.Бабайлов, В.К. Теория метода: монография / В.К. Бабайлов. – Харків: ХНАДУ, 2011. – 232 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи студентів з
дисципліни «Методологія наукового дослідження»

для студентів денної форми навчання

підготовки магістрів спеціальностей:

051 «Економіка»,

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Укладачі: Бабайлов В.К.

Відповідальний за випуск: Дмитрієв І.А.

Авторська редакція